

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету

В. М. Гельман
(підпис та прізвище)
2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка праці та соціально-трудові відносини

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійні програми: «Економіка людських ресурсів», «Економічна кібернетика»
спеціалізації С1.01 Економіка
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

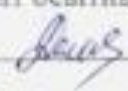
освітньо-професійна програма: «Міжнародна економіка»
спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

освітньо-професійна програма: «Фінанси і кредит»
а спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

освітньо-професійна програма: «Маркетинг»
за спеціальністю D5 Маркетинг
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

ВИКЛАДАЧІ: Гельман Валентина Миколаївна, д.е.н., професор, професор кафедри управління персоналом і маркетингу, Липенко Андрій Володимирович, к.е.н., доцент, доцент кафедри управління персоналом і маркетингу, Тимошик Валерія Юріївна, старший викладач кафедри управління персоналом і маркетингу

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри управління персоналом
і маркетингу

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
 І.М. Дашко

Протокол № 1 від "25" серпня 2025 р.

В. о. завідувача кафедри

 В.В. Малітз

2025 рік

Зв'язок з викладачами:

доктор економічних наук, доцент, професор кафедри Гельман Валентина Миколаївна,
кандидат економічних наук, доцент Линенко Андрій Володимирович, старший викладач
Тимощик Валерія Юрївна

E-mail: karollinza@gmail.com, konf.econom.znu@gmail.com, lera.tymoshyk@gmail.com

Сези ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13543>

Телефон: (061) 228-76-25 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Google Meet, Zoom, Moodle

Кафедра: управління персоналом і маркетингу, V корпус, ауд. 218 (2й поверх)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою курсу «Економіка праці і соціально-трудові відносини» є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних і практичних знань щодо процесів відтворення робочої сили та процесів взаємодії працівників, засобів і предметів праці, які є необхідними для вільного володіння практикою прийняття оптимальних рішень щодо функціонування, розвитку та регулювання соціально-трудових відносин на різних рівнях управління.

Предметом курсу «Економіка праці і соціально-трудові відносини» є сукупність теоретичних і практичних проблем формування людського потенціалу, забезпечення ефективного використання його у сфері праці як на макро-, мезо-, так і на мікроекономічному рівнях з метою забезпечення високої якості життя населення та високої ефективності економічної діяльності.

Основними завданнями курсу «Економіка праці і соціально-трудові відносини» є вивчення концептуальних положень економіки праці в соціально-трудовій сфері, оволодіння методами аналізу ринку праці, трудових ресурсів та зайнятості, оволодіння методами вивчення витрат робочого часу, нормування праці, вивчення комплексу питань пов'язаних з визначенням, розрахунком та аналізом показників ефективності праці, джерелами формування фонду оплати праці та його ефективного використання на підприємствах, дослідження сучасних тенденцій розвитку трудового потенціалу, вивчення методів аналізу й моніторингу соціально-трудової сфери, вивчення міжнародного досвіду регулювання соціально-трудових відносин.

Відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці» курс «Економіка праці і соціально-трудові відносини» тематично пов'язаний з такими дисциплінами: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Управління персоналом», «Управлінська діяльність підприємства», «Економіка підприємства» тощо.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова (Цикл професійної підготовки спеціальності)	
Семестр	4 -й	4 -й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	32 год.	6 год.
Практичні заняття	16 год.	6 год.
Самостійна робота	72 год.	108 год.

Консультації	Графік занять і консультацій: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/economy/navchalnij_protse Дистанційно за посиланням: Гельман В.М. Google Meet https://meet.google.com/hwk-hzpu-reu Тимошик В.Ю. Zoom (ідентифікатор 3043924292, код доступу 1234)
Вид підсумкового семестрового контролю:	Екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13543

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності / результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ІК. Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.	Пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий, евристичний методи.	Методи оцінювання: усне опитування, письмова перевірка, практичні роботи, розв'язання задач, тестування, розробка презентацій та ситуаційні завдання. Контрольні заходи включають поточний контроль, який здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних видів навчальної діяльності.
ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.		Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі письмового або комп'ютерного тестування. Ще однією формою контрольного заходу є підсумковий контроль, тобто екзамен.
СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.	Дискусійні методи, ділова гра,	Методи оцінювання: усне опитування, письмова перевірка, практичні роботи, розв'язання

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації і підготовки аналітичних звітів. СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. СК15. Здатність аналізувати структуру, механізм функціонування ринку праці, розробляти заходи з його регулювання, визначати психофізіологічні фактори трудової діяльності, розробляти і реалізовувати кадрову політику в контексті розвитку трудового потенціалу. СК16. Здатність використовувати сучасні методи та інструменти управління персоналом, здійснювати раціоналізацію трудових процесів, нормування праці, організацію роботи та оплати праці, оцінку і атестацію, аудит і розвиток персоналу, формувати корпоративну культуру для забезпечення ефективного функціонування системи управління персоналом та досягнення цілей організації. СК18. Розуміння організації роботи служби управління персоналом, здатність вести кадрове діловодство, використовувати інструменти аналітики для прийняття обґрунтованих кадрових рішень.	дослідницькі методи.	задач, тестування, розробка презентацій та ситуаційні завдання. Контрольні заходи включають поточний контроль, який здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних видів навчальної діяльності. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі письмового або комп'ютерного тестування. Ще однією формою контрольного заходу є підсумковий контроль, тобто екзамен.
Програмні результати навчання ПРН-05. Застосовувати аналітичні методи та економічний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). ПРН-10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності. ПРН-11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового	Частково-пошуковий, евристичний метод.	Методи оцінювання: усне опитування, письмова перевірка, практичні роботи, розв'язання задач, тестування, розробка презентацій та ситуаційні завдання. Контрольні заходи включають поточний контроль, який здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних видів навчальної діяльності. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на

регулювання соціально-трудових відносин. ПРН-12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН-18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. ПРН-19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів. ПРН-25. Вміти аналізувати процеси функціонування ринку праці, визначати психофізіологічні фактори трудової діяльності, демонструвати знання щодо здійснення ефективної кадрової політики в контексті розвитку трудового потенціалу. ПРН-26. Використовувати сучасні методи управління персоналом, оволодіти знаннями щодо особливостей раціоналізації трудових процесів, нормування, організації роботи та оплати праці, вміти проводити оцінку і атестацію, аудит і розвиток персоналу, формувати корпоративну культуру для забезпечення ефективного функціонування системи управління персоналом та досягнення цілей організації. ПРН-28. Вміти здійснювати оцінку організації роботи служби управління персоналом, вести кадрове діловодство, використовувати інструменти аналітики та інформаційні технології, готувати аналітичні звіти для супроводження прийняття обґрунтованих кадрових рішень.		практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі письмового або комп'ютерного тестування. Підсумковий контроль, тобто семестровий екзамен, проводиться у усній формі за білетами (відповіді на питання) та у письмовій формі за контрольними завданнями (розв'язання задач), а також за допомогою тестування (через систему Moodle).
--	--	---

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Праця в житті людини і суспільства

Тема 1. Економіка праці і соціально-трудові відносини як напрям наукового дослідження. Мета, завдання, об'єкт, предмет, методологія й інформаційна база вивчення дисципліни "Економіка праці і соціально-трудові відносини". Структура і логіка курсу. Взаємозв'язки дисципліни "Економіка праці і соціально-трудові відносини" з іншими дисциплінами та науками. Соціально-трудовий напрям економічної думки (історія

Тиждень 2 Лекція 2 Практичне заняття 1	Праця як сфера життєдіяльності людини та провідний чинник виробництва	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та виконання практичних завдань	1
		Виконати практичне завдання за змістовим модулем	4
Змістовий модуль 2			
Тиждень 3 Лекція 3	Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та розв'язання типових задач на практичному занятті	1
Тиждень 4 Лекція 4 Практичне заняття 2	Державне регулювання зайнятості населення	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та розв'язання типових задач на практичному занятті	1
Тиждень 5 Лекція 5	Напрямок та заходи державного регулювання ринку праці	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та виконання практичних завдань	1
		Розв'язати типові задачі за змістовим модулем	4
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6 Лекція 6 Практичне заняття 3	Соціально-трудові відносини	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та виконання практичних завдань	1
Тиждень 7 Лекція 7	Соціальне партнерство	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та виконання практичних завдань	1
Тиждень 8 Лекція 8 Практичне заняття 4	Регулювання соціально-трудових відносин	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та виконання практичних завдань	1
		Виконати практичне завдання за змістовим модулем	4
		Тестування: Атестація 1	10

розвитку економічних наук про працю). Сучасний етап економіко-трудових досліджень.

Тема 2. Праця як сфера життєдіяльності людини та провідний чинник виробництва. Праця й соціально-трудові відносини як предмет наукового економічного дослідження. Роль праці у розвитку людини і суспільства. Концепція управління працею. Посилення на особисті інтереси працівника на користь підприємства та суспільства. Зміст, характер і види праці. Еволюція праці як чинника виробництва. Гуманізація праці.

Змістовий модуль 2. Трудовий потенціал суспільства та особливості функціонування ринку праці

Тема 3. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства. Трудові ресурси як соціально-економічна категорія. Формування трудових ресурсів. Трудовий потенціал працівника, підприємства, суспільства. Людський капітал і його місце в економічній системі суспільства

Тема 4. Зайнятість населення та її регулювання. Зайнятість населення та її регулювання. Безробіття та його класифікація. Державне регулювання зайнятості населення. Проблеми зайнятості населення і безробіття в Україні.

Тема 5. Ринок праці та його регулювання. Сутність і особливості ринку праці, його взаємозв'язок з ринками капіталів, товарів та послуг, землі, цінних паперів тощо. Сегменти та моделі ринку праці. Взаємодія попиту та пропозиції на ринку праці. Міграція населення

Змістовий модуль 3. Соціально-трудові відносини як система та їх регулювання

Тема 6. Соціально-трудові відносини. Сутність соціально-трудових відносин. Загальна характеристика їх системи. Сторони і суб'єкти соціально-трудових відносин. Предмет соціально-трудових відносин на різних рівнях. Принципи і типи соціально-трудових відносин. Якість трудового життя як результат і показник стану соціально-трудових відносин.

Тема 7. Соціальне партнерство. Сутність соціального партнерства та його роль у функціонуванні ринкової економіки. Форми і принципи соціального партнерства. Держава в системі соціального-трудових відносин. Роль найманих працівників і профспілок у системі соціального партнерства. Організації та об'єднання роботодавців як суб'єкти соціального партнерства. Стан соціального партнерства в Україні та основні напрями його розвитку.

Тема 8. Регулювання соціально-трудових відносин. Сутність і склад соціальної політики держави. Формування і реалізація державної політики в сфері соціально-трудових відносин. Система соціального захисту населення: сутність, функції та принципи. Державна система управління трудовими ресурсами. Міжнародний досвід регулювання соціально-трудових відносин.

Змістовий модуль 4. Ефективність, організація та нормування праці персоналу підприємства

Тема 9. Кадровий склад. Трудові ресурси підприємства. Класифікація персоналу. Характеристики трудових ресурсів. Чисельність працівників. Суміщення та сумісництво. Підготовка трудових ресурсів. Планування персоналу підприємства. Робочий час. Штатний розклад.

Тема 10. Ефективність праці. Поняття ефективності праці. Соціальне й економічне значення підвищення ефективності праці. Продуктивність і рентабельність праці як основні показники її ефективності. Показники і методи вимірювання продуктивності праці. Фактори і резерви підвищення продуктивності праці.

Тема 11. Організація і нормування праці. Поняття, зміст і завдання організації праці. Поділ і кооперування праці. Організація робочих місць. Трудовий процес і його раціоналізація. Умови праці і фактори їх формування. Охорона і безпека праці. Дисципліна праці. Суть і значення нормування праці. Методи нормування праці. Режим праці і відпочинку. Класифікація затрат робочого часу. Норми праці. Методи вивчення витрат робочого дня. Фотографія робочого часу. Хронометраж. Встановлення, заміна та перегляд норм праці. Атестація робочих місць за умовами праці.

Змістовий модуль 5. Сфера оплати праці, аудит у сфері праці та соціальна реалізація на ринку праці

Тема 12. Політика доходів і оплата праці. Вартість робочої сили, рівень життя та структура доходів населення. Сутність, функції і принципи організації заробітної плати. Структура заробітної плати. Елементи організації оплати праці. Форми і системи заробітної плати. Регулювання оплати праці. Мінімальна заробітна плата.

Тема 13. Планування, аналіз, звітність і аудит у сфері праці. Економічний аналіз у соціально-трудовій сфері. Звітність із питань праці. Аудит у сфері праці. Сутність та значення аудиту у сфері праці. Напрями, етапи та методи проведення аудиту у сфері праці. Планування праці.

Тема 14. Соціальна реалізація на ринку праці. Освіта – база професіоналізації та соціальна гарантія. Основні етапи одержання роботи. Самомаркетинг як засіб успішного працевлаштування молодого фахівця. Пошук роботи – важливий етап соціальної реалізації. Проходження співбесіди. Надходження працювати. Проходження випробувального терміну. Трудова кар'єра.

Змістовий модуль 6. Україна в міжнародній системі соціально-трудових відносин: інтеграція та розвиток

Тема 15. Міжнародна організація праці. Міжнародні акти про економічні, соціальні й культурні права людини. Цілі, завдання, структура, пріоритетні напрями діяльності Міжнародної організації праці. Організація діяльності Міжнародної організації праці. Нормотворча діяльність МОП. Міжнародний кодекс праці. Застосування Конвенцій країнами – членами МОП. Основні напрями вдосконалення нормотворчої діяльності МОП на сучасному етапі. Проблеми інтеграції соціально-трудових відносин України в систему відносин, вигнану МОП.

Тема 16. Людський розвиток – мета і критерій соціально-економічного прогресу. Соціально-економічна концепція людського розвитку. Індекс людського розвитку. Індекс людського розвитку регіонів України. Взаємозв'язок економічного зростання, зайнятості та людського розвитку. Рівень життя, нерівність і людський розвиток. Освіта, культура, інтелектуальний потенціал як чинники людського розвитку. Динаміка показників людського розвитку в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль I			
Тиждень I Лекція I	Економіка праці і соціально-трудові відносини як напрям наукового дослідження	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та виконання практичних завдань	1

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 4			
Тиждень 9 Лекція 9	Кадровий склад	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та розв'язання типових задач на практичному занятті	1
Тиждень 10 Лекція 10 Практичне заняття 5	Ефективність праці	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та розв'язання типових задач на практичному занятті	1
Тиждень 11 Лекція 11	Організація і нормування праці	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та розв'язання типових задач на практичному занятті	1
		Розв'язати типові задачі за змістовим модулем	4
Змістовий модуль 5			
Тиждень 12 Лекція 12 Практичне заняття 6	Політика доходів і оплата праці	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та розв'язання типових задач на практичному занятті	1
Тиждень 13 Лекція 13	Планування, аналіз, звітність і аудит у сфері праці	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та розв'язання типових задач на практичному занятті	1
Тиждень 14 Лекція 14 Практичне заняття 7	Соціальна та професійна реалізація на ринку праці	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та розв'язання типових задач на практичному занятті	1
		Розв'язати типові задачі за змістовим модулем та виконати ситуативне завдання	4
Змістовий модуль 6			
Тиждень 15 Лекція 15	Міжнародна організація праці	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та виконання практичних завдань	1
Тиждень 16 Лекція 16 Практичне заняття 8	Людський розвиток – мета і критерій соціально-економічного прогресу	Опрацювати тему, підготувати конспект та бути готовим до обговорення на занятті та виконання практичних завдань	1
		Виконати практичне завдання за змістовим модулем	4
		Тестування: Атестація 2	10

5. Види і зміст контрольних заходів

Контрольний захід			Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)				
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування (мозковий штурм) за темами лекцій	Практичне завдання 1	Тиждень 1,2	3%
	Вид практичного завдання: групова гра, творче завдання			4%
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування (мозковий штурм) за темами лекцій	Практичне завдання 2	Тиждень 3,4,5	3%
	Вид практичного завдання: розв'язання задач			4%
Змістовий модуль 3	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування (мозковий штурм) за темами лекцій	Практичне завдання 3,4	Тиждень 6,7,8	3%
	Вид практичного завдання: розв'язання кейсів			4%
	Атестаційний контроль 1: тестування	Тиждень 8	Тиждень 8	10%
Змістовий модуль 4	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування (мозковий штурм) за темами лекцій	Практичне завдання 5,7	Тиждень 9,10,11	3%
	Вид практичного завдання: розв'язання задач			4%
Змістовий модуль 5	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування (мозковий штурм) за темами лекцій	Практичне завдання 6,7	Тиждень 12,13,14	3%
	Вид практичного завдання: розв'язання задач, складання резюме, ситуаційне завдання			4%
Змістовий модуль 6	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування (мозковий штурм) за темами лекцій	Практичне завдання 8,16	Тиждень 15,16	2%
	Вид практичного завдання: індивідуальна гра			4%
	Атестаційний контроль 2: тестування	Тиждень 16	Тиждень 16	10%
Підсумковий контроль (max 40%)				
ІТЗ				20%
Екзамен				20%
Разом				100%

Поточні контрольні заходи:

Практична робота – дозволяє студентам закріпити на навчальних ситуаціях теоретичний матеріал за темами лекцій (максимальна кількість балів за знання теоретичного матеріалу – 16) та оволодіти практичними навичками з курсу (максимальна кількість балів – 24). Максимальна кількість балів – 40.

При записі практичної роботи відбувається усне опитування за відповідною темою (передбачено шістьнадцять лекцій, оцінювання теоретичних знань за кожним темою лекції - 1 бал) та перевірка практичного виконання роботи – оцінювання спеціальних предметних умінь і навичок (передбачено вісім практичних завдань, кожне практичне завдання оцінюється у 4 бали).

Контрольне тестування оцінювання знань студента з лекційних та практичних тем відповідних змістових модулів. Тестування відбувається в системі MOODLE ZNU та проводиться в тиждні атестації 1 та 2 (кожен тестове завдання оцінюється в 10 балів). Максимальна кількість балів – 20.

Підсумкові контрольні заходи:

Підсумковий контроль включає виконання індивідуального дослідницького завдання (ІДЗ) та екзамен.

ІДЗ передбачає виконання на вибір студента однієї із запропонованих форм:

1. Дослідження теми і написання тез наукової статті для представлення на конференції «Молода наука» (максимальний бал - 20). Здобувач освіти може обрати тему в межах програми дисципліни <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13543>

2. Аліментне дослідження (20 балів), яке націлено на закріплення знань і умінь: письмово відповісти на 10 запитань до самокваліфікації (за правильну відповідь на одне питання студент отримує 1 бал, максимальний бал - 10) та виконати творче завдання (максимальний бал - 10);

3. Пройходження онлайн-курсу в межах неформальної освіти (максимальний бал - 20). Здобувач освіти може обрати один із запропонованих курсів: Економіка на кожен день <https://promethius.org.ua/promethius-free/economy-for-everyday-life/>; Соціальне підприємництво <https://promethius.org.ua/promethius-free/social-entrepreneurship/>

Результати навчання підтверджуються сертифікатом про успішне завершення курсу, який подається викладачу для зарахування балів.

Іспит у кінці семестру, в усно-письмовій формі (у разі очного навчання) або з використанням он-лайн платформ ZOOM, MOODLE ЗНУ (синхронно) (у разі дистанційної форми навчання). Екзамен складається з двох частин: теоретичної та практичної.

Теоретична частина (12 балів) – містить два теоретичних питання (кожен з яких оцінюється у 6 балів) у разі очної форми навчання або тестування у системі MOODLE ЗНУ (містить 12 запитань, кожне з яких оцінюється в 1 бал) у разі дистанційної форми навчання. **Практична частина (8 балів)** – розв'язок типової задачі (які було розглянуто на практичних заняттях). Максимальна кількість балів – 20.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	
C	75 – 84 (добре)	4 (добре)
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

6. Основні навчальні ресурси

Навчальні підручники, монографії, методичні рекомендації:

1. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посіб. / Бєлпалько О. В. та ін. Київ : Нац. ун-т харч. технол., 2020. 310 с.
2. Надрага В. І., Пекін А. Ю. Економіка праці та мотивація трудової діяльності : підручник. Київ : ІПК ДСЗУ, 2020. 518 с.
3. Олійник Т. І., Пахуча Е. В. Економіка праці і соціально-трудові відносини : навч. посіб. Харків : Друкарня Матрица, 2019. 279 с.
4. Економіка праці: навч. посіб. / Г. В. Назарова, Х. Ф. та ін.; за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кушніра, 2019. 330 с.
5. Ткачук В. А., Лавриченко Є. О., Костюк Т. О. **Практикум з економіки праці і соціально-трудових відносин: навч. посібник.** Київ: НУБіП України, 2018. 555 с.
6. Kremer, M. Better Work : The Impact of Automation, Flexibilization and Intensification of Work / M. Kremer, R. Went, G. Engbersen. Cham : Springer, 2021. 204 p.
7. International Labour Organization and Global Social Governance / T. Halonen, U. Liukkonen (eds.). Cham : Springer, 2021. 146 p.
8. Abdurakhmanov K. Kh. **Labour Economics. Theory and practice: textbook.** London: Scientific Publishing House IVG, 2020. 670 p.
9. Handbook the Global History of Work / edited by K. Hofmeester, M. van der Linden. Berlin : De Gruyter Oldenbourg, 2018. 604 p.
10. Гельман В. М. Вектори управління кадровими ресурсами через притягу ефективності: монографія. Запоріжжя: видавництво ФОП Мокшанов В.В., 2020. 417 с.
11. Гельман В. М. Економіка праці і соціально-трудові відносини: методичні вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійних програм «Управління персоналом та економіка праці», «Економічна кібернетика», «Міжнародна економіка», «Економіка та управління ринком землі», «Маркетинг», «Фінанси і кредит». Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 104 с.
12. Гельман В. М. Економіка праці і соціально-трудові відносини : методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійних програм «Управління персоналом та економіка праці», «Економічна кібернетика», «Міжнародна економіка», «Економіка та управління ринком землі», «Маркетинг», «Фінанси і кредит». Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 54 с.

Статті в наукових виданнях:

1. Хандій О. О., Шамілева Л. Л. Досвід роботи вітчизняних підприємств в умовах карантинних обмежень: соціально-трудові аспекти. *Вісник економічної науки України*. 2020. № 2. С. 89-94.
2. Авескулов В. Д., Гуракій В. О., Борейчук С. В. Трудові права працівників під час карантину. *Міжнародний науковий журнал «Дипломатика». Серія : Юридичні науки*. 2020. № 12(2). С. 33-40.
3. Новікова О. Ф., Шамілева Л. Л., Хандій О. О. Оцінка стану і змін у трудовій сфері та забезпеченні якості трудового життя за умов цифровізації економіки. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 3. С. 191-205.
4. Рыбалко В. Трудові перевірки: типові порушення роботодавців. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 5(2). С. 39-40.
5. Амосов С. О. Тенденції та закономірності реформування механізмів впливу держави на трудові відносини в Україні. *Державне будівництво*. 2020. № 1. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2020_1_12 (дата звернення: 20.08.2021).
6. Тимошенко В. С. Трудові практики в організації як предмет соціального аудиту. *Габітус*. 2018. Вип. 6. С. 126-129.
7. Holman V. M. Features of human resources policy of a modern enterprise. *Вісник Запорізького*

національного університету: збірник наукових праць. *Економічні науки*. 2020. № 4(48). С.123-129.

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України : Інтернет-сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Міністерство соціальної політики України : Інтернет-сайт. URL : <http://www.msp.gov.ua>.
3. Федерація професійних спілок України : Інтернет-сайт. URL : <http://fpro.org.ua>.
4. Федерація роботодавців України: Інтернет-сайт. URL : <http://fru.ua/ua/>.
5. Державна служба зайнятості: Інтернет-сайт. URL : <https://www.dcz.gov.ua/>.
6. Міжнародна організація праці : Інтернет-сайт. URL : <https://www.ilo.org/global/lang-en/index.htm>.
7. Кодекс законів про працю України (КЗпП) : Закон України від 10.12.2071 № 322-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.
8. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/108/95-вр#Text>.
9. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>.
10. Національний класифікатор України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» : Наказ Держстандарту України № 327 від 28.07.2010 URL: https://bula.com/docs/327_KP.htm.

7. Регуляції і політики курсу

ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ. РЕГУЛЯЦІЯ ПРОПУСКІВ.

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти, які пропустили лекцію повинні самостійно опрацювати лекційний матеріал згідно рекомендованої літератури та матеріалів представлених у СЕЗН ЗНУ Moodle. Студенти, які пропустили практичне заняття або за певних обставин не відвідують практичні заняття, повинні викласти підготовлені теоретичні і практичні завдання (відповідно до контрольних заходів відповідної теми або практичного заняття) у СЕЗН ЗНУ Moodle для нарахування бажаної кількості балів та за потреби відвідувати консультації.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових цитат з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, чи таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадилося з викладачем. До студентів, у роботах яких (наприклад, осс, тези, статті, письмові завдання, ситуаційні завдання) буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. Кодекс академічної доброчесності ЗНУ URL: <http://nml.b.uky.ua/>).

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРІВ/ТЕЛЕФОНІВ НА ЗАНЯТТІ

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації, під час он-лайн тестування тощо). Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, заліків, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікації

Комунікація викладача зі студентами здійснюється за допомогою повідомлень у СЕЗН Moodle; через електронну пошту викладача, месенджери Telegram та Viber. Викладач відповідатиме на запити студентів у термін до трьох робочих днів. Всі робочі оголошення можуть надходити через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана старостою ім'ям і прізвищем. Адреси типу xxx123@gmail.com не приймаються.

ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ/ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється здобувачам ступеня вищої освіти бакалавр – для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів проводиться у семестрі, який передє семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни.

Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти вивчається у Положенні Закарпатського національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти від 29.06.2022 р. №154 (URL: <http://nml.b.uky.ua/>).

Неформальне та/або інформальне навчання здобувачі вищої освіти можуть проходити в Школі фінансової грамотності «Талан» Національного банку України та на освітніх

усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ(MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ,

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ

<http://sites.znu.edu.ua/confucius>

ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):